

Hoofdstuk 2:
Grote natuurlandschappen op Aarde

Paragraaf 3: De Inuit in het poolgebied

Meneer de Boer

Leerdoelen:

1. Waar liggen toendra's en ijsvlakten, en waarom daar?
2. Leg uit wat de bevolkingsdichtheid van de poolgebieden is.
3. Je kan in eigen woorden uitleggen wat de kenmerken van de toendra en taiga zijn.

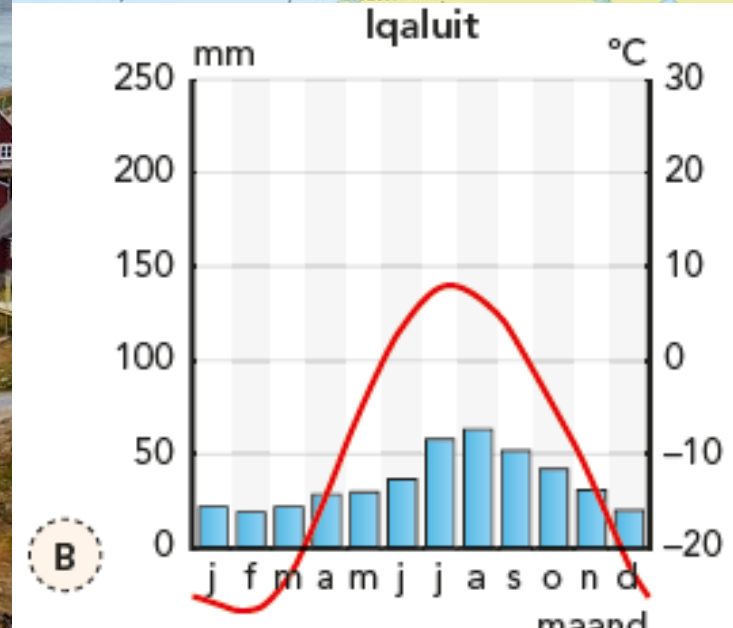
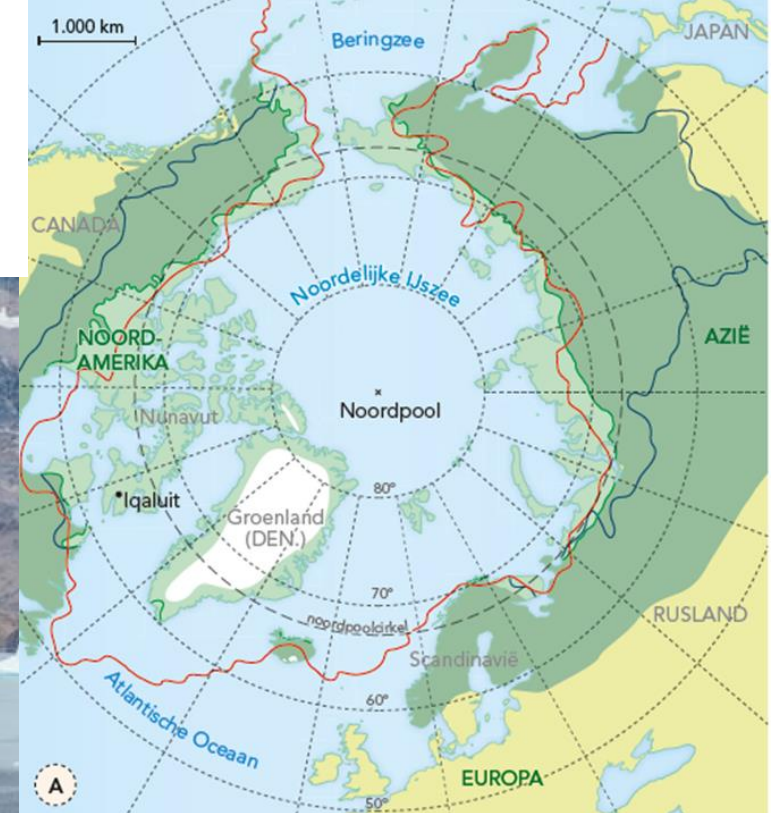
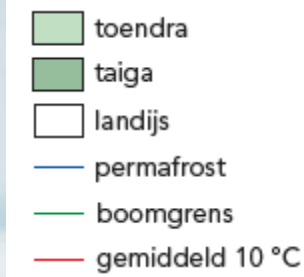
1. Het Poolgebied

- Het noordpoolgebied ligt binnen de **noordpoolcirkel**.
 - Breedtegraad van $66\frac{1}{2}^{\circ}$ N.B.
 - Hoge breedte
 - Hele jaar koud
- Inuit
 - Bewoners noordpoolgebied
 - +/- 150.000 mensen
- Groenland
 - Grootste eiland op aarde
 - 50x groter dan Nederland
 - 60.000 inwoners
 - Binnenland compleet bedekt met sneeuw en ijs

2. De Toendra

- Bewoonde delen Groenland
- Zomer kouder dan 10°C
- Grassen, mossen en lage struikjes
- Geen bomen → boomgrens → isotherm 10°C

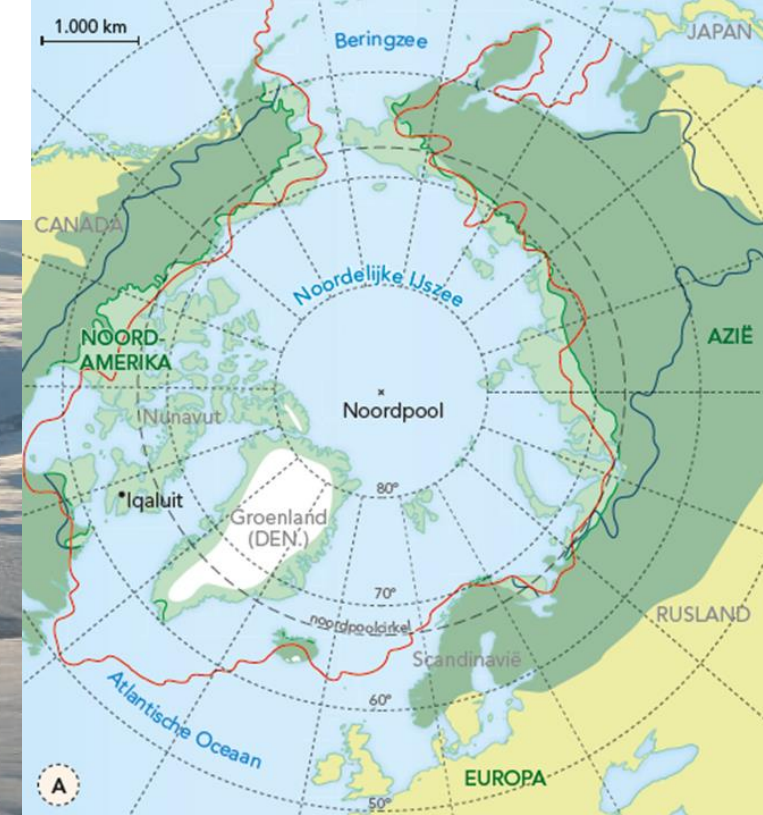
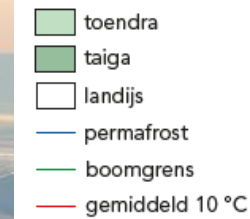
2. Kenmerken Toendra

- Winter

- Lange winters
- Sneeuw en ijs
- 9 maanden per jaar bevroren bodem
→ **permafrost**
- Permafrost = altijd bevroren bodem.

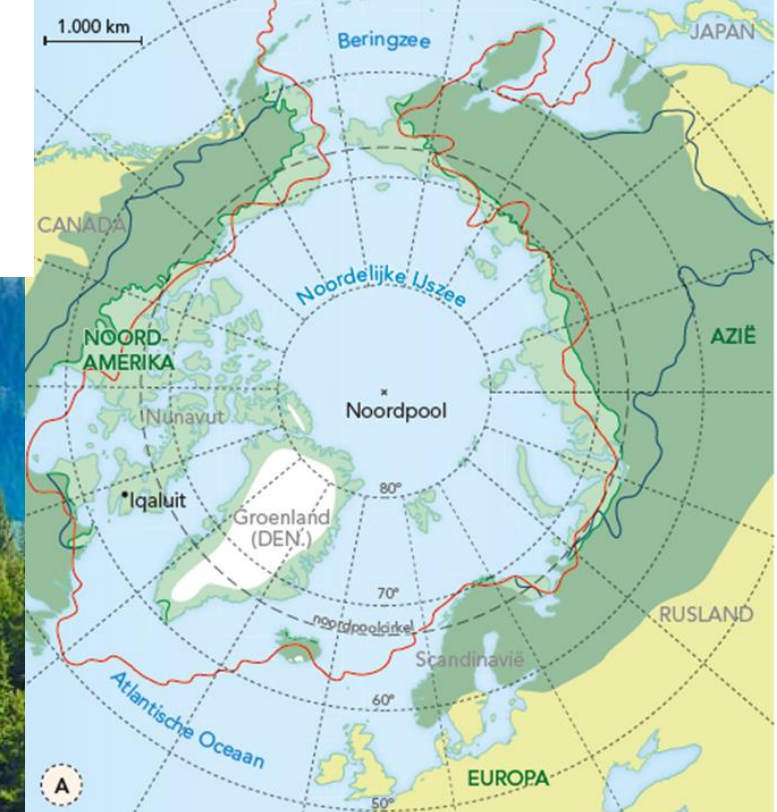
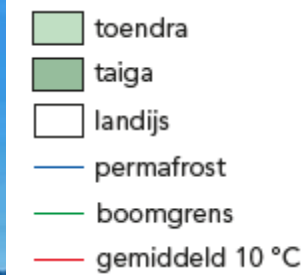
- Zomer

- Korte zomers
- Sneeuw en ijs smelten
- Smeltwater kan niet in de grond zakken
- Weinig verdamping = drassige grond

3. De Taiga

- Canada, Rusland, Scandinavië
- Zomer boven 10°C
- Naaldbossen

4. Sneeuw en ijs

- Hoe noordelijker je komt, hoe kouder het wordt.
 - Geen plantengroei
 - Alleen sneeuw
- **Landijs** = laag met eeuwige sneeuw dat wordt samengeperst tot ijs.
- **Zee-ijs** = bevroren zeewater. Wordt ook wel pakijis of drijfijs genoemd.

4. Smeltend ijs

- Noordelijke IJszee (Noordpool)
- Winter: bevroren
- Zomer: ijs smelt sneller dan normaal door opwarming aarde.
 - Zee-ijs: dunner en kleiner in omvang
 - Landijs: minder langs de randen, meer in het midden.
- Gevolg: nieuwe routes per boot naar Azië.

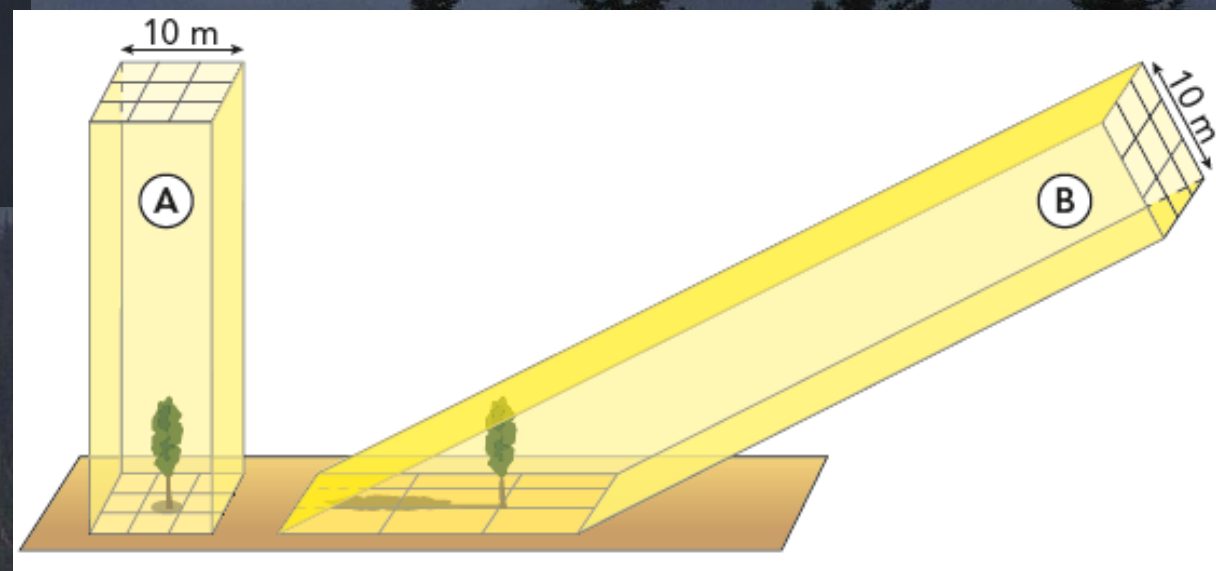
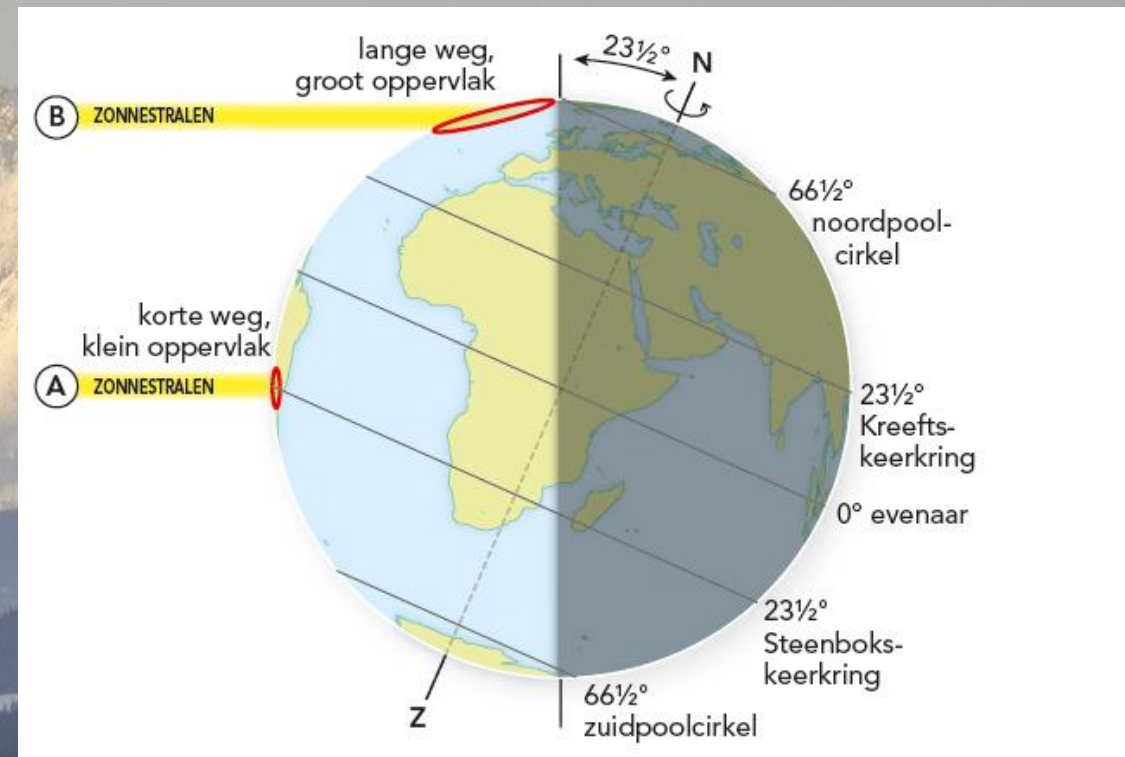
4. Sneeuw en ijs

De **breedteligging** van een plaats heeft grote invloed op de temperatuur.

→ **hoge breedte**: koud

→ **lage breedte**: warm

- De oorzaak: loodrechte zonnestralen
→ verwarmen kleiner oppervlak dan schuine zonnestralen

5. Luchtstreken

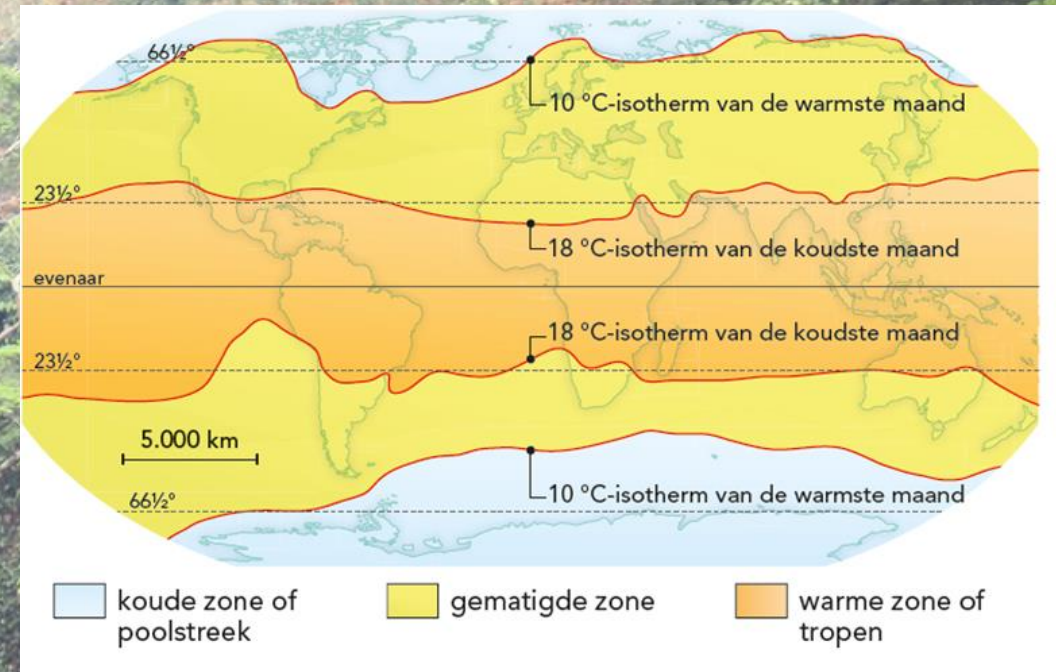
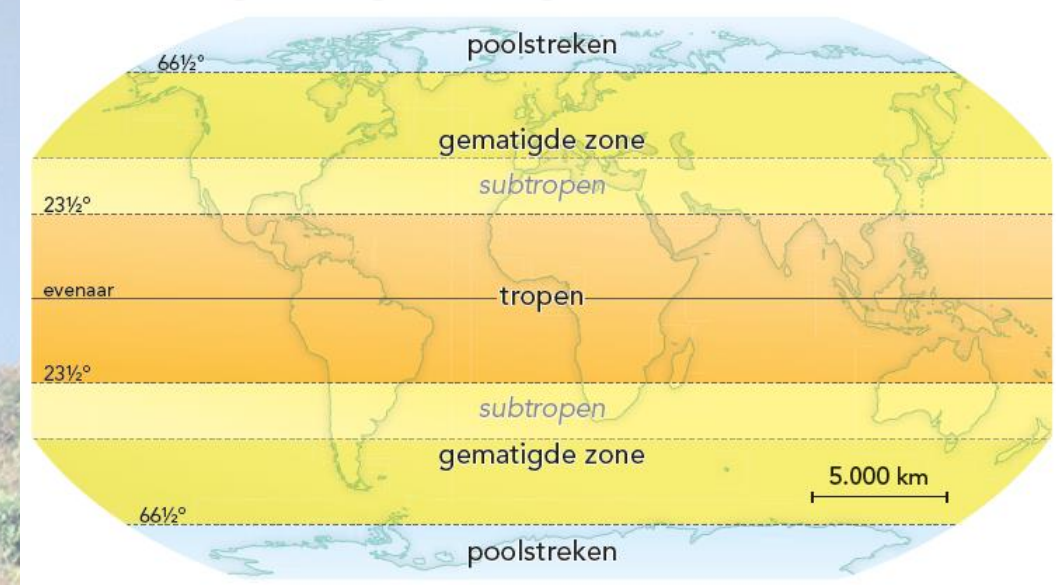
De **temperatuurzones** op aarde noem je luchtstreken.

→ wiskundige begrenzing

→ thermische begrenzing

- tropen / tropische zone
 - altijd warm
 - tussen de $23\frac{1}{2}^{\circ}$ N.B. en Z.B.
 - **keerkringen**

Wiskundige begrenzing

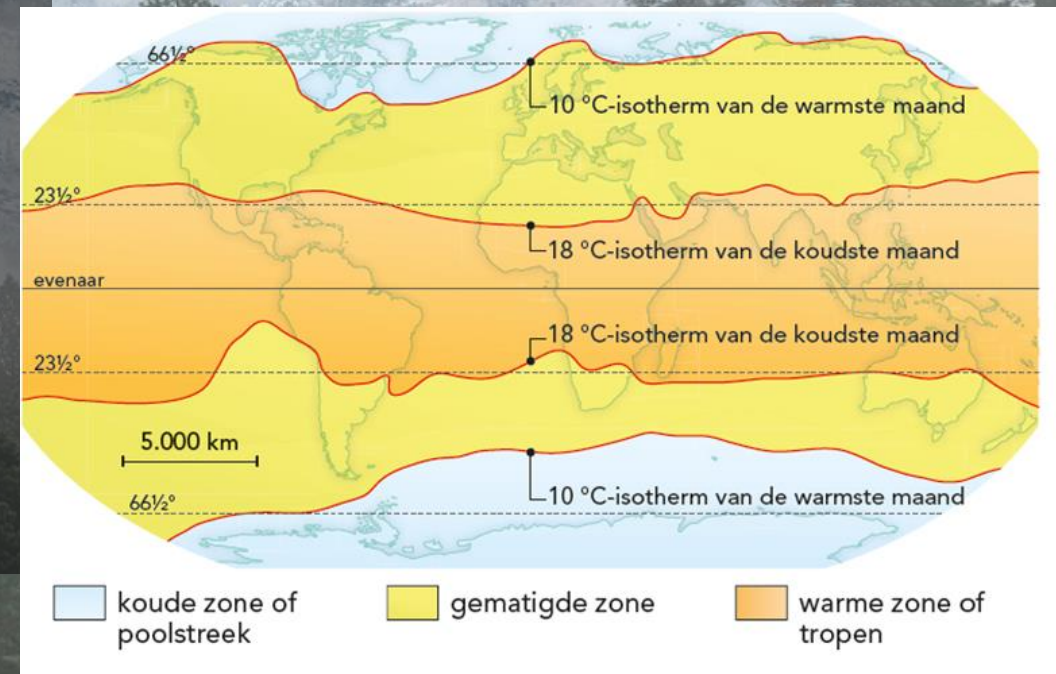
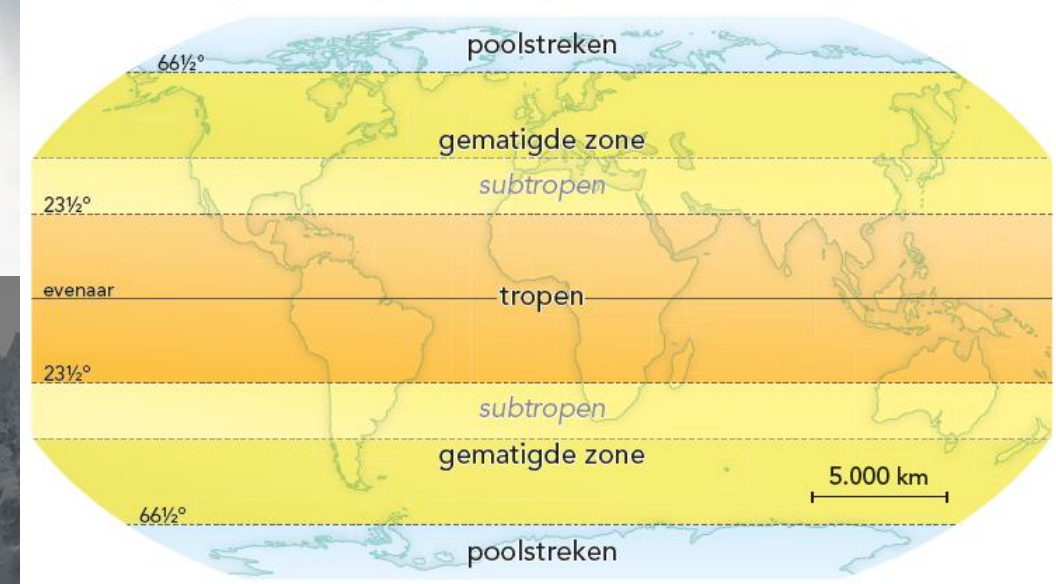

Thermische begrenzing

5. Luchtstreken

- **gematigde zone**
 - niet te warm, niet te koud
 - tussen de $23\frac{1}{2}^{\circ}$ en $66\frac{1}{2}^{\circ}$ N.B. en Z.B.
 - subtropen
- **poolstreken / polaire zone**
 - altijd koud
 - vanaf $66\frac{1}{2}^{\circ}$ N.B. en Z.B.
 - poolcirkels

Wiskundige begrenzing

Thermische begrenzing

6. Loofbos

- In de gematigde zone:
 - In de zomer gemiddeld boven 10 °C en in de winter onder -3 °C
 - Loofbomen, zoals eiken en beuken
 - Loofboomgordel
- In de subtropen:
 - gemiddeld warmer en in de zomer droger.
 - Mediterrane plantengroei, palmen, olijfbomen, vijgen, kurkeiken

7. Naaldbos

- In de **naaldboomgordel** of taiga groeien bijna alleen naaldbomen.
 - in de gematigde zone tegen de poolstreken aan
 - in de zomer is het gemiddeld $> 10\text{ }^{\circ}\text{C}$
 - als het kouder is: boomgrens en toendra
- Geen scherpe grens tussen **loofboomgordel** en **naaldboomgordel**.
 - gemengd bos

Leerdoelen:

1. Waar liggen toendra's en ijsvlakten, en waarom daar?
2. Leg uit wat de bevolkingsdichtheid van de poolgebieden is.
3. Je kan in eigen woorden uitleggen wat de kenmerken van de toendra en taiga zijn.